

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Liceum Ogólnokształcącego w Barcinie

rok szkolny 2025/2026

„Odważ się być mądrym”

Nauczyciele Zespołu Szkół w Barcinie budują z uczniami relacje oparte na zaufaniu, prowadzą rozmowę ucząc nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji. Kształtują jednostki twórcze, kreatywne, zdolne do sterowania własnym rozwojem w szkole i poza nią. Nauczyciele pomagają uczniom lepiej rozumieć otaczający świat i zasadność własnych postaw, rozwijają umiejętności komunikacyjne, które umożliwiają dialog z innymi, wspierają rozwój indywidualny i społeczny ucznia, wskazują jak i gdzie szukać sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi zarówno z poszukiwaniem własnej tożsamości, jak i wzorcami do naśladowania.

Wartości będące drogowskazem działalności wychowawczo-profilaktycznej Zespołu Szkół w Barcinie:

- **Zdrowie** - prowadzenie zdrowego stylu życia, tj. zdrowe odżywianie się, aktywność fizyczna, dbałość o higienę osobistą, odpoczynek, wolność od uzależnień, dbałość o dobrostan psychiczny, rozwijanie hobby i pasji.
- **Rodzina** - branie aktywnego udziału w jej funkcjonowaniu: wspólne spędzanie czasu, wspieranie się i rozwiązywanie problemów, pielęgnowanie tradycji rodzinnych, szacunek, poczucie bezpieczeństwa.
- **Mądrość** - umiejętne, praktyczne wykorzystywanie posiadanej wiedzy, działanie zwiększające w perspektywie czasowej nie tylko dobro własne, ale i dobro ogólne.
- **Uczciwość** - rzetelność, sumienność w postępowaniu, szanowanie cudzej własności, niezdolność do oszustwa, uwewnętrznienie norm moralnych, prawość.
- **Życzliwość** - przyjazne współzycie z innymi ludźmi. Umiejętność bycia pomocnym młodszemu, starszemu, niepełnosprawnemu.

- **Patriotyzm** - poszanowanie symboli szkolnych i narodowych, poczucie silnej więzi emocjonalnej i społecznej z ojczyzną, narodem, jego kulturą i tradycją.
- **Tolerancja** - poszanowanie czyichś poglądów, wierzeń, upodobań różniących się od własnych.

I. Wprowadzenie

Treści programu wychowawczo-profilaktycznego wynikają z przepisów Ustawy Prawo Oświatowe oraz z treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, określonej rozporządzeniem MEN z 14 lutego 2017 roku. Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Integruje realizowane dotychczas działania wychowawcze oraz profilaktyczne i opracowany został w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb w zakresie zapobiegania zagrożeniom.

Program wychowawczo-profilaktyczny Zespołu Szkół w Barcinie obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, gdzie wychowanie rozumiane jest jako proces wspomagania ucznia w rozwoju, oparty na indywidualnej osobowej relacji poszanowania godności obu stron (wychowawcy, rodzica, nauczyciela oraz wychowanka), które współdziałają ze sobą, dążąc do osiągnięcia celów wychowania tj. do osiągnięcia pełnej dojrzałości ucznia w czterech podstawowych sferach: fizycznej, rozumianej jako prowadzenie zdrowego stylu życia; psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej), która oznacza ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat; społecznej, która oznacza konstruktywne pełnienie ról społecznych oraz duchowej (moralnej) oznaczającej posiadanie systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka. Wychowawca w tym procesie jest odpowiedzialny za tworzenie warunków do rozwoju każdego ucznia, a wychowanek odpowiedzialny jest za korzystanie z nich.

Program wychowawczo-profilaktyczny Zespołu Szkół w Barcinie obejmuje wszystkie działania wspomagające wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka, mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie. Chcemy, by nasza szkoła była bezpieczna, by nie dochodziło do zakłócania procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu. Chcemy dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń, by w konsekwencji nauczyć uczniów odpowiedzialności za własne wybory. Chcemy rozwijać u dzieci więzi z grupą społeczną, aby panowało poczucie przynależności do grupy, kształtować komunikatywność, kreatywność i empatię, umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, uczyć odpowiedzialności, kształtując w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu, które jednocześnie eliminują możliwość wystąpienia dysfunkcji.

Program realizowany będzie przez wychowawców klas, podczas godzin z wychowawcą oraz nauczycieli wszystkich przedmiotów, specjalistów: psychologa, pedagoga, pielęgniarki szkolnej oraz pozostałych pracowników szkoły we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Obowiązkiem nauczycieli wychowawców i nauczycieli przedmiotów oraz specjalistów jest opracowanie planów wychowawczo-profilaktycznych klas na bazie szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły. Dopuszcza się elastyczność w doborze form i metod realizacji zadań programowych, w zależności od poziomu edukacyjnego uczniów i potrzeb określonej grupy.

II. Główne cele programu

Nadrzędnym celem programu jest wychowanie, rozumiane jako wspieranie wychowanka w rozwoju oraz profilaktyka rozumiana jako interwencja kompensująca niedostatki wychowania. Naszym celem jest kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych, umiejętności intrapsychicznych ucznia, które pozwolą radzić sobie ze sobą i z wyzwaniem świata oraz budowanie jego odporności na potencjalne zagrożenia. Działania określone w niniejszym programie umożliwiają spójne

środowisko wychowawcze, w którym wartości i normy życia są zrozumiałe dla wychowanka, w którym wychowawcy współpracują, wspierając ucznia w integralnym rozwoju i osiągnięciu pełni człowieczeństwa. Podstawowym zadaniem realizowanego programu jest poszukiwanie sposobu wspomagania dzieci i młodzieży w poszanowaniu wartości, akceptowaniu, przeżywaniu i urzeczywistnianiu ich. Działania wychowania i profilaktyki łączą wartości i normy, traktując (w ślad za zapisami Ustawy Prawo Oświatowe) „nauczanie i wychowanie jako respektowanie chrześcijańskiego systemu wartości, przyjmując zasady etyki jako uniwersalne”. W nawiązaniu do tychże zasad etyki prowadzone będą działania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

III. Obowiązujące akty prawa

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 72)
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
- Ustawa Karta Nauczyciela
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia

- Rozporządzenie MEN z dn. 03.06.2020r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. poz.1008).

IV. Przy opracowaniu programu uwzględniono:

- obowiązujące przepisy prawa
- analizę dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych
- diagnozę oczekiwań rodziców z zakresu działań wychowawczo-profilaktycznych przeprowadzoną w formie ankiety,
- ocenę potencjału i możliwości rozwojowych uczniów (na podstawie wyników w nauce, wyników olimpiad, konkursów i zawodów sportowych, działalności wolontariatu, RSU itp.)
- identyfikacji środowiska lokalnego
- zasoby szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne (boisko szkolne, pracownia, sala gimnastyczna) zasoby techniczne (wyposażenie pracowni), zasoby organizacyjne (wolontariat uczniowski).

V. Charakterystyka absolwenta

Działania zawarte w programie zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, którego niezależnie od posiadanych indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i uzdolnień cechować będzie posiadanie uniwersalnych cech warunkujących odpowiednie funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent szkoły:

- potrafi dbać o własne zdrowie i bezpieczeństwo,
- potrafi nawiązać serdeczne kontakty, odnosi się z szacunkiem do innych, jest sympatyczny, tolerancyjny, empatyczny i ciekawy świata,
- potrafi odróżnić dobro od zła,
- umiejętnie organizuje czas wolny,
- prezentuje wysoką kulturę osobistą,

- jest samodzielny, potrafi współdziałać w zespole, poszukuje nowych rozwiązań, wymienia się doświadczeniami z innymi, potrafi rozwiązywać problemy i radzić sobie z własnymi emocjami,

- jest kreatywny i twórczy, dąży do poznawania własnych uzdolnień i rozszerzania swoich zainteresowań,
- potrafi wziąć odpowiedzialność za swoje postępowanie i umiejętnie pełni role społeczne,
- cechuje go postawa patriotyczna związana z odpowiednimi zasadami zachowania i poszanowania dla tradycji narodowych, regionalnych i szkolnych,
- przejawia zainteresowanie życiem społecznym i politycznym w Polsce i na świecie,
- jest wrażliwy na los potrzebujących,

Jest przygotowany do:

- pełnienia dalszych ról społecznych,
- owocnego poszukiwania kierunku kształcenia,
- samodzielnego podejmowania decyzji i ponoszenia odpowiedzialności za ich wybór,
- przemyślanego stylu życia oraz odpowiedzialnego korzystania z wolności.

VI. Program określa działania w wydzielonych obszarach:

- a) Działaniach wychowawczych – promujących zdrowie oraz wspomagających uczniów w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej oraz aksjologicznej.
- b) Działaniach edukacyjnych – mających na celu poszerzanie wiedzy z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, prowadzących do radzenia sobie ze stresem, opierania się naciskom otoczenia, oraz nabywania umiejętności rozwiązywania konfliktów.
- c) Działaniach informacyjnych – na temat skutków zachowań ryzykownych z uwzględnieniem edukacji prawnej.
- d) Działaniach profilaktycznych wspierających uczniów:
  - * w rozwoju i zdrowym stylu życia, podejmując działania ograniczające zachowania ryzykowne
  - * którzy ze względu na swoją sytuację materialną, rodzinną i środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych
  - * u których rozpoznano wczesne objawy zażywania środków odurzających i psychoaktywnych.

VII. Uczestnicy programu

Rodzice

Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji. W naszej szkole pamiętamy o tym, że uczniowie otrzymują dość zachęty, aby uczyć się śmiałości, w pełni aprobowani uczą się lubić samych siebie, często słyszą słowa uznania, uczą się stawiać sobie cele, wychowani są w poczuciu bezpieczeństwa, uczą się ufać sobie i innym, otaczani są rzetelnością i uczciwością, uczą się, czym jest prawda i sprawiedliwość. Dzieci, które mają trudności w nauce potrzebują naszego zrozumienia, wsparcia.

Wychowawcy

Prowadzą w różnych formach szkolenia, konsultacje dla rodziców, uczniów (sami, bądź z udziałem zaproszonych specjalistów w wybranej dziedzinie, wolontariuszy, przedstawicieli stowarzyszeń i innych organizacji podczas gddw. realizując zagadnienia, które kształtują postawy prozdrowotne uczniów, oraz ugruntowują posiadaną wiedzę na temat ochrony klimatu, podkreślają korzyści wynikające ze znajomości prawa w codziennym życiu czy gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi, w tym oszczędzania), dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie, poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków, uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości, realizują w toku pracy wychowawczo-profilaktycznej treści i cele niniejszego programu oraz nadzorują pomoc psychologiczno-pedagogiczną w swojej klasie.

Nauczyciele

Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy. Nauczyciele mają obowiązek reagowania na przejawy niedostosowania społecznego u dzieci, wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, udzielają pomocy w przewyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb, odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, np. na wycieczkach szkolnych, świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem.

Uczniowie

Wszyscy uczniowie Liceum Ogólnokształcącego w Barcinie są poddani oddziaływaniom tego programu.

Psycholog, pedagog szkolny

Udzielają pomocy dzieciom, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej oraz dzieciom, które padły ofiarą przestępczości. W sposób zdecydowany reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim podejrzanym zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia. Współpracują z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez dzieci, szczególnie z rodzin zaniedbanych środowiskowo. Współpracują z policją, z sądem dla nieletnich, kuratorami (w razie zaistniałej potrzeby), z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Kształtują u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów. Prowadzą zajęcia terapeutyczne z dziećmi: indywidualne i grupowe, stosują profilaktykę zachowań ryzykownych wśród uczniów. Organizują spotkania i prelekcje dla rodziców na tematy związane z procesem nauczania i wychowania, udzielają wsparcia zgłaszającym się rodzicom w sytuacjach trudnych wychowawczo i losowo, współpracują z nauczycielami w zakresie procesu nauczania i wychowania uczniów.

Pielęgniarka szkolna

Promuje zdrowy styl życia, udziela pierwszej pomocy przedmedycznej, przeprowadza badania przesiewowe, prowadzi edukację zdrowotną wśród uczniów.

VIII. Diagnoza zagrożeń

Liceum Ogólnokształcące w Barcinie każdego roku szkolnego przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego, analizuje potrzeby i zasoby. W celu urealnienia sytuacji wychowawczej w szkole, a w efekcie profilaktycznej korzystamy z:

- badań ankietowych skierowanych do uczniów na temat stylu życia uczniów i bezpieczeństwa oraz oczekiwań rodziców w obszarze wychowania i profilaktyki
- spostrzeżeń wychowawców na temat zachowań problemowych w klasie
- ludzkich zasobów szkoły tj. kompetencji kadry kierowniczej, kompetencji zawodowych nauczycieli rozwijanych poprzez dodatkowe doskonalenie się oraz kompetencji szkolnych specjalistów (pedagoga i psychologa, pielęgniarki szkolnej), szkolnych realizatorów programów profilaktycznych, z kompetencji specjalistów spoza szkoły – współpracujących z nią, rodziców oraz wolontariuszy).

W wyniku diagnozy i ewaluacji dotychczasowych programów wyłoniono następujące obszary oraz czynniki chroniące i czynniki ryzyka w nich występujące:

1. Kwestie jednostkowe (indywidualne):

CZYNNIKI RYZYKA	CZYNNIKI CHRONIĄCE
<ul style="list-style-type: none"> - Wczesne dojrzewanie - Niskie poczucie własnej wartości - Poczucie niekompetencji - Słabe umiejętności komunikacyjne - Lękliwość - Brak umiejętności radzenia sobie z trudnościami - Uciezkowy charakter	<ul style="list-style-type: none"> - Pozytywne postrzeganie swojego ciała - Zdrowy rozwój fizyczny, aktywność fizyczna - Prawidłowy rozwój intelektualny - Wysokie poczucie własnej wartości - Umiejętność radzenia sobie z emocjami - Umiejętność radzenia sobie z trudnościami i problemami - Umiejętności komunikacyjne

<ul style="list-style-type: none"> - Nieśmiałość - Nieumiejętność radzenia sobie z emocjami - Zainteresowanie używkami - Podatność na technologie - Niedojrzałość emocjonalna - Niedojrzałość intelektualna 	<ul style="list-style-type: none"> - Wchodzenie w relacje
---	--

2. Obszar rodzinny- najbliższe otoczenie ucznia.

CZYNNIKI RYZYKA	CZYNNIKI CHRONIĄCE
<ul style="list-style-type: none"> - Depresja rodzica - Konflikt dziecko-rodzic - Zaniedbanie wychowawcze - Negatywne środowisko rodzinne (w tym nadużywanie substancji psychoaktywnych przez rodziców) - Maltretowanie, krzywdzenie - Rozwód rodziców - Konflikty wewnątrz rodziny - Rodzice doświadczający trudności emocjonalnych - Brak nadzoru rodzicielskiego - Rodzice nienawiązujący relacji - Choroba psychiczna w rodzinie - Wykorzystywanie seksualne 	<ul style="list-style-type: none"> - Pozytywne relacje rodzic- dziecko - Rodzice zapewniający dziecku poczucie bezpieczeństwa przez trzymanie się struktur, zasad (przewidywalność) - Rodzice wspierający dziecko w jego/jej przedsięwzięciach - Przejrzyste oczekiwania - Wartości wyznawane przez rodziców zgodne z ich zachowaniem - Wspólne spędzanie czasu wszystkich członków rodziny

3. Szkoła, lokalna społeczność, otoczenie.

CZYNNIKI RYZYKA	CZYNNIKI CHRONIĄCE
<ul style="list-style-type: none"> - Odrzucenie rówieśnicze - Stresujące wydarzenia społeczne - Trudności w szkole - Bieda, brak zasobów, brak dostępu do podstawowych usług - Traumatyczne zdarzenia - Przemoc w otoczeniu społecznym/ w szkole - Agresja wobec rówieśników - Negatywny wpływ rówieśniczy, chęć dopasowania się do grupy - Utrata przyjaciela/przyjaciółki - Wykluczenie cyfrowe	<ul style="list-style-type: none"> - Poczucie bezpieczeństwa w swoim otoczeniu -Wsparcie ze strony „mentora”, dorosłego zainteresowanego rozwojem umiejętności, pasji dziecka - Pozytywne normy społeczne, przestrzegane przez otoczenie - Jasne, przejrzyste oczekiwania ze strony otoczenia społecznego (jednolite) - Poczucie bezpieczeństwa (wolność od agresji fizycznej) - Akceptacja w gronie rówieśniczym

Powinności wychowawcy:

- **Nauczyciel – wychowawca**

- kształtuje właściwe stosunki między uczniami, m.in. pracując z klasą metodą projektu edukacyjnego,
- jest koordynatorem pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- umacnia poczucie bezpieczeństwa swoich wychowanków,
- rozwija umiejętność prezentowania własnych osiągnięć,
- utrzymuje kontakt z innymi nauczycielami w celu koordynacji oddziaływań wychowawczych,
- wywiera pozytywny wpływ wychowawczy, wspomagający rozwój osobowości ucznia,
- przygotowuje do wyboru zawodu, do życia w rodzinie i społeczeństwie na tle historii rodziny i tradycji regionu,
- rozwija umiejętności do identyfikowania się z obowiązkami patriotycznymi,
- wspomaga rozwój osobowy ucznia poprzez zapoznanie go z prawami obywatelskimi,
- przygotowuje do uczestnictwa w życiu społeczeństwa demokratycznego i zrozumienia mechanizmów gospodarki wolnorynkowej,
- zapoznaje uczniów z Konwencją Praw Dziecka,
- diagnozuje sytuację rodzinną wychowanków,
- monitoruje postępy w nauce,
- na zasadzie wzajemnej życzliwości i zaufania rozwija partnerstwo: uczeń - wychowawca,
- kształtuje umiejętność korzystania z mediów i przygotowuje do świadomego uczestnictwa w świecie kultury,

- wspiera rozwój moralny i kształtuje właściwą hierarchię wartości,
- dba o właściwą atmosferę w zespole klasowym.

Współpraca wychowawcza z rodzicami

- włączanie rodziców do rozwiązywania problemów wychowawczych,
- rozwijanie wrażliwości moralnej młodzieży,
- wspomaganie ucznia w jego dążeniu do samodzielnych wyborów - rozwijanie asertywności,
- współorganizowanie życia szkoły,
- dbałość o właściwy przepływ informacji między szkołą, a środowiskiem rodzinnym,
- psychoedukacja rodziców,
- wspieranie inicjatyw szkoły w organizacji uroczystości patriotycznych i kulturalnych organizowanych przez uczniów.

Współpraca wychowawcza z samorządem lokalnym

- wdrażanie uczniów w problemy życia lokalnego,
- regionalizm,

- bieżąca współpraca z instytucjami zajmującymi się problematyką praw człowieka, praw obywatelskich i gospodarką wolnorynkową,
- współpraca z Służbą Zdrowia w celu rozwijania edukacji prozdrowotnej w ramach profilaktyki wczesnego wykrywania raka (Kodeks Walki z Rakiem); pomoc szkolnej pielęgniarki,
- współpraca z Policją

Działania skierowane na uczniów klas I, III, IV LO

Cele ogólne	Cele szczegółowe	Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne za realizację/ sposób dokumentacji	Przewidywane efekty – uczeń:
1. Rozwój fizyczny	1. Kształtowanie u uczniów nawyków dbania o własne zdrowie	1. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie, estetykę własną i otoczenia. Utrzymanie higieny ciała i dbałość o schludny wygląd.	1. Realizacja zajęć edukacyjnych na temat higieny w okresie dojrzewania.	Wychowawcy klas, nauczyciel wychowania do życia w rodzinie, pielęgniarka szkolna/ zapisy w dzienniku i dokumentacji pielęgniarki szkolnej	1. Dbą o higienę własną i otoczenia.

	<p>2. Dbanie o sprawność fizyczną</p>	<p>2. Nabywanie umiejętności zdrowego stylu życia. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego – zajęcia z wychowawcą.</p> <p>3. Kształtowanie sprawności fizycznej i odporności. Rozwijanie nawyku uprawiania sportu i posiadanych predyspozycji do uprawiania dyscyplin sportowych.</p>	<p>2. Realizacja zajęć edukacyjnych dotyczących spędzania czasu wolnego.</p> <p>3. Budowanie odporności na zajęciach wychowania fizycznego, a także poprzez spędzanie długich przerw na świeżym powietrzu przez cały rok szkolny.</p> <p>4. Prowadzenie badań przesiewowych i profilaktycznych.</p> <p>5. Prowadzenie dla uczniów kół i zajęć pozalekcyjnych.</p>	<p>Wychowawcy klas/ zapis w dzienniku</p> <p>dyrektor szkoły, nauczyciele w-fu, / zapis w dzienniku</p> <p>Pielęgniarka szkolna/ dokumentacja medyczna</p> <p>Nauczyciele prowadzący zajęcia pozalekcyjne/ zapisy</p>	<p>2. Umiejętnie gospodaruje czasem wolnym.</p> <p>3. Pamięta o prawidłowym odżywianiu się,</p> <p>4. Dbą o własną sprawność fizyczną.</p> <p>5. Często przebywa na świeżym powietrzu.</p> <p>6. Dostosowuje strój do pogody.</p> <p>8. Rozwija swoje pasje i zainteresowania.</p>
--	---------------------------------------	--	---	---	--

			<p>6. Wyrabianie nawyku mycia rąk przed posiłkiem w szkole.</p> <p>7. Organizowanie dożywiania uczniów z rodzin najuboższych i monitorowanie spożywania drugiego śniadania i obiadów w szkole.</p>	<p>w dziennikach (cały rok szkolny)</p> <p>Wszyscy pracownicy szkoły</p> <p>Intendent Wychowawca klasy we współpracy z M. Kwapisz- Brokos(adnotacja w dokumentacji wychowawcy o formie udzielonej uczniowi pomocy).</p>	<p>8. Dbą o zdrowie swoje i innych.</p> <p>9. Rozumie wpływ racjonalnego odżywiania i uprawiania sportu na jakość życia.</p>
--	--	--	--	---	--

			<p>9. Udział w Programie Profilaktycznym- „RÓWIEŚNICY”</p> <p>10. Rak jądra i rak piersi i rak szyjki macicy- kontakt z onkologią- wyjazd na warsztaty do Bydgoszczy</p> <p>11. Zorganizowanie akcji informacyjnej dotyczącej HIV i AIDS.</p>	<p>M. Kwapisz- Brokos/ notatka na stronie szkoły, sprawozdanie</p> <p>M. Kwapisz- Brokos/ notatka na stronie szkoły,</p> <p>M. Forgiel/ notatka na stronie szkoły.</p>	<p>10. Jest świadomy szkodliwego wpływu nikotyny na zdrowie człowieka.</p> <p>11. Uwrażliwienie na różne aspekty dbania o własny dobrostan.</p> <p>12. Jest świadomy konsekwencji zdrowotnych podejmowania zachowań ryzykownych. Potrafi ochronić się przed zakażeniem.</p>
--	--	--	---	--	---

<p>Rozwój psychiczny</p>	<p>1. Umiejętność budowania relacji społecznych.</p>	<p>1. Odnajdywanie się w grupie.</p> <p>2. Zdolność do refleksji nad własnym zachowaniem.</p> <p>3. Rozwijanie kompetencji miękkich, w tym umiejętności komunikacji społecznej i wewnętrznej.</p>	<p>1. Integracja zespołów klasowych i społeczności szkolnej. Udział w „Sympatycznej Olimpiadzie” i Tygodniu Bez Przemocy</p> <p>2. Rozmowy wychowawcze, interwencyjne, rozwiązywanie konfliktów</p> <p>3. Ćwiczenia dotyczące selekcji informacji, zajęcia psychoedukacyjne i zajęcia z wychowawcą.</p>	<p>Biwak integracyjny z wychowawcą</p> <p>M. Forgiel , Małgorzata Kwapisz-Brokos, wychowawcy/ zapisy w dziennikach</p> <p>Nauczyciele przedmiotów, wychowawcy, pedagog, psycholog/ wpisy w dziennikach.</p>	<p>1. Ma świadomość bycia częścią klasy</p> <p>2. Podejmuje pracę nad sobą, koryguje zachowania niewłaściwe.</p> <p>3. Umie argumentować, wyrażać własne zdanie, odmawiać w sposób akceptowany społecznie, przekazywać, odbierać,</p>
---------------------------------	--	---	---	---	---

	<p>2.Umiejętność regulowania emocji.</p>	<p>4. Identyfikowanie i rozpoznawanie własnych emocji i radzenia sobie z emocjami trudnymi, stresem. Zdolność do zwracania się po pomoc</p> <p>5. Udział w obchodach Światowego dnia Przeciwdziałania Depresji</p> <p>6. Postrzeganie siebie adekwatnie do rzeczywistości.</p>	<p>4. Udział w warsztatach w ramach Konferencji dotyczącej zdrowia psychicznego.</p> <p>Realizacja zajęć psychoedukacyjnych dotyczących emocji.</p> <p>5. Akcja informacyjna dotycząca rozpoznawania objawów depresji i miejsc, w których można uzyskać pomoc.</p> <p>6. Zajęcia psychoedukacyjne dotyczące stawiania granic i umiejętności odmawiania.</p>	<p>Wychowawcy, koordynatorzy akcji charytatywnych, nauczyciele w-fu.</p> <p>Pedagog, psycholog szkolny- wpisy w dziennikach</p> <p>Psycholog</p>	<p>interpretować informacje</p> <p>4. Dostrzega potrzeby swoje i innych. Potrafi adekwatnie udzielić pomocy.</p>
--	--	--	---	--	--

	<p>3. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach.</p> <p>4. Umiejętność prezentowania własnego „ja”.</p>	<p>7. Umiejętność odmawiania w sposób akceptowany społecznie.</p> <p>8. Umiejętność mediacji.</p> <p>8. Wzmocnienie prawidłowej więzi z rodziną.</p> <p>10. Zapewnienie wsparcia rodzicom poprzez rozmowy, doradztwo, wskazanie literatury, prelekcje, warsztaty psychoedukacyjne</p>	<p>6. Udział w Dniu Mediacji- wyjazd do Sądu Rejonowego w Mogilnie na rozprawę w charakterze widowni</p>	<p>Wychowawcy klas</p> <p>Magdalena Forgiel, Małgorzata Kwapisz-Brokos / notatka na stronie.</p> <p>Magdalena Forgiel, Małgorzata Kwapisz-Brokos / notatka na stronie.</p>	<p>5. Radzi sobie z silnymi emocjami. Umie sobie radzić w trudnych sytuacjach.</p> <p>6. Potrafi odmówić w sposób akceptowany społecznie.</p> <p>7. Zna zasady przeprowadzania mediacji.</p> <p>8. Zna zagrożenia spowodowane zażywaniem używek</p>
--	---	---	--	--	---

	<p>5. Wzmacnianie prawidłowych relacji ucznia z rodziną.</p> <p>6. Integrowanie działań wychowawczych szkoły i rodziny.</p> <p>7. Zachowania ryzykowne</p>		<p>11. Realizacja programu „FredGoesNet”</p> <p>12. Spotkanie z przedstawicielem policji dotyczące rozbojów, wymuszeń, naruszenia nietykalności</p>	<p>Magdalena Forgiel, Małgorzata Kwapisz-Brokos / zapisy w dzienniku</p> <p>Wg zapotrzebowania- Magdalena Forgiel, Małgorzata Kwapisz-Brokos, wychowawcy klas/ nauczyciele informatyki, dokumentacja pedagoga, psychologa, wychowawcy.</p>	<p>oraz tzw. uzależnieniami behawioralnymi.</p> <p>9. Tworzy zdrowe związki miłosne.</p> <p>11. Jest świadomy konsekwencji karnych wynikających z łamania obowiązujących przepisów.</p>
--	--	--	---	--	---

		9. Umiejętność właściwego korzystania z nowych technologii	15. Udział w projekcie profilaktyczno-alternatywnym „Sztuka wyboru” (pod warunkiem realizacji)	Magdalena Forgiel/ notatka na stronie	12. Zna zagrożenia płynące z niewłaściwego korzystania z Internetu, wie jak się zachować w przypadku cyberprzemocy, zna osoby, do których może zwrócić się o pomoc.
		10. Pozytywne sposoby na wykorzystanie technologii w życiu codziennym	16. Dyżury pedagoga i psychologa w szkole.	Psycholog, pedagog / zapisy w dziennikach	13. Opisuje problemy współczesnej młodzieży i sposoby ich rozwiązania za pomocą języka filmowego.
		11. Stworzenie uczniom potrzebującym wsparcia psychicznego warunków	17. Organizacja różnych form pomocy i terapii we współpracy z instytucjami zewnętrznymi.	Psycholog, pedagog, wychowawcy / zapisy w dziennikach	14. Otrzymuje pomoc adekwatną do przeżywanych trudności
			18. Obserwacja uczniów, rejestrowanie	Wszyscy nauczyciele, Magdalena Forgiel,	

		umożliwiających kontakt z psychologiem, pedagogiem i wychowawcami.	zachowań agresywnych (w tym autoagresja) i reagowanie na nie . 19. Działalność szkolnego PaTPORT	Małgorzata Kwapisz-Brokos , pracownicy administracji i obsługi. M. Forgiel/ dokumentacja PaTPORTU.	15. Zna konsekwencje zachowań nieakceptowanych społecznie. 16. Propaguje ideę życia bez uzależnień wśród rówieśników.
Rozwój intelektualny	1. Kształtowanie pozytywnego obrazu siebie poprzez: poznawanie swoich mocnych stron,	1. Dostrzeganie mocnych stron uczniów, wzmacnianie samooceny i	1.Organizowanie kół zainteresowań umożliwiających uczniom rozwijanie talentów,	Wszyscy nauczyciele/ zapisy w dokumentacji zajęć pozalekcyjnych.	1.Rozwija własne zainteresowania.

	<p>docenianie własnych sukcesów</p> <p>2.Rozszerzanie zainteresowań uczniów.</p> <p>3. Prowadzenie działań wspomagających rozwój uzdolnień i talentów.</p>	<p>poczucia bezpieczeństwa.</p> <p>2.Umożliwienie prezentacji zdolności i zainteresowań.</p> <p>3.Uczenie korzystania z różnych źródeł informacji.</p>	<p>umiejętności, uzdolnień .</p> <p>2. Stosowanie oceniania kształtującego.</p> <p>3.Promowanie sukcesów młodzieży. Prezentacja osiągnięć i zainteresowań uczniów na forum szkoły podczas Świąta Szkoły</p> <p>4. Udział w projektach unijnych Region Nauk Ścisłych II</p>	<p>Wszyscy nauczyciele/ zapisy w dzienniku</p> <p>Wszyscy nauczyciele/ notatka na stronie szkoły</p> <p>Nauczyciele realizujący projekt/ dokumentacja projektu.</p>	<p>2.Chętnie uczestniczy w konkursach i przeglądach.</p> <p>3.Uzupełnia swoje wiadomości na zajęciach pozalekcyjnych.</p> <p>4. Promuje aktywne wykorzystanie czasu wolnego.</p> <p>5. Rozwija kompetencje kluczowe.</p>
--	--	--	--	---	--

	<p>4. Wyrównywanie szans.</p>	<p>4. Organizowanie pomocy uczniom mającym trudności w nauce w formie zajęć specjalistycznych</p>	<p>5. Realizacja zaleceń PPP oraz ustaleń zapisanych IPET. Włączanie w razie potrzeby działań z zakresu przeciwdziałania używania środków i substancji odurzających i nowych substancji psychoaktywnych w Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny.</p> <p>6. Prowadzenie zajęć rewalidacyjnych</p>	<p>Nauczyciele prowadzący zajęcia rewalidacyjne/zapisy w dokumentach</p>	<p>6. Uzyskuje pomoc w pracy nad niwelowaniem dysharmonii rozwojowych.</p>
--	-------------------------------	---	--	--	--

<p>Rozwój społeczny</p>	<p>1. Umiejętność pełnienia ról społecznych.</p> <p>2. Znajdowanie miejsca w grupie i działanie w niej.</p>	<p>1. Rozwijanie umiejętności społecznych – kompetencje potrzebne do wypełnienia roli ucznia, pracownika, wymagania współczesnego rynku pracy.</p> <p>2. Kształtowanie nawyków pracowitości, punktualności, rzetelności, uczciwości i wytrwałości</p> <p>3. Rozwijanie umiejętności współpracy w grupie:</p>	<p>1. Konsekwentne egzekwowanie obowiązków wynikających z roli ucznia.</p> <p>2. Zapoznanie z wymaganiami zawodowymi, rozpoznanie swoich predyspozycji i preferencji zawodowych.</p> <p>3. Kontrola spóźnień i absencji. Stały kontakt z rodzicami (telefoniczny, zeszyty kontaktów), E-dziennik</p> <p>4. Realizacja projektów, przygotowanie wystąpień i prezentacji.</p>	<p>Wychowawcy, doradcy zawodowi/ dokumentacja wychowawcy.</p> <p>Wychowawcy, pedagog, psycholog</p> <p>Wychowawca, nauczyciele przedmiotów/ zapisy w dzienniku.</p>	<p>1. Potrafi zidentyfikować obowiązki wynikające z przyjmowania określonych ról społecznych.</p> <p>2. Orientuje się w wymaganiach współczesnego rynku pracy.</p> <p>3. Wypracowuje nawyk punktualności i rzetelności w wykonywaniu obowiązków.</p> <p>4. Umiejętnie współpracuje w grupie. Przyjmuje odpowiedzialność za</p>
--------------------------------	---	--	---	---	--

		<p>-tworzenie grup zadaniowych</p> <p>-prezentacje, autoprezentacje</p> <p>-wspólne ocenianie działań i osiągnięć.</p>	<p>4. Praca na rzecz klasy i szkoły.</p>		<p>wykonywane zadania.</p>
		<p>3. Rozwijanie samorządnej działalności uczniów, włączanie uczniów do współdecydowania o szkole:</p> <p>-wybór Rzecznika Praw Ucznia,</p> <p>-działanie w ramach Rady Samorządu Uczniowskiego,</p> <p>-współdział uczniów w ocenianiu kolegów,</p>	<p>5. Wybory do RSU, Wybór Rzecznika Praw Ucznia, Działania w ramach Samorządu Uczniowskiego i Młodzieżowej Radzie Gminy</p>	<p>Wpisy w dziennikach i dokumentach pracy RSU/ notatka na stronie.</p>	<p>5. Wpływa na kształt życia szkolnego.</p>

	<p>3.Kształtowanie postawy patriotycznej.</p> <p>4. Podejmowanie działań z zakresu przeciwdziałania agresji i przemocy.</p>	<p>-uczenie sposobów egzekwowania własnych praw</p> <p>3.Uczenie kultury bycia:</p> <p>-wpajanie zasad zachowania w miejscach publicznych</p> <p>-poszanowanie dla symboli narodowych, regionalnych, szkolnych,</p> <p>- akcentowanie ważnych wydarzeń historycznych.</p> <p>4. Kształtowanie postawy życzliwości, uczciwości, szacunku, empatii, tolerancji.</p>	<p>6. Udział w uroczystościach szkolnych i państwowych.</p> <p>7. Kultywowanie tradycji lokalnych</p> <p>8. Działalność Sekcji Wolontariatu., działalność charytatywna i pomoc koleżeńska</p>	<p>Osoby odpowiedzialne za organizację wydarzeń/ wg kalendarza uroczystości/ wpisy w dzienniku, notatka na stronie.</p> <p>Dyrektor szkoły, nauczyciel j. polskiego.</p> <p>Opiekun Wolontariatu/ Dokumentacja Wolontariatu.</p>	<p>6. Potrafi właściwie zachować się podczas uroczystości szkolnych i państwowych, i trafnie dobrać obowiązujący na nich na strój.</p> <p>7.Utożsamia się z tradycjami miasta rodzinnego.</p> <p>8. Rozumie ideę wolontariatu, chętnie uczestniczy w zajęciach</p>
--	---	---	---	--	--

	5. Podejmowanie działań proekologicznych oraz służących poprawie klimatu	5. Segregacja śmieci 6. Przygotowanie infografik przez licealistów dotyczących sposobów przeciwdziałania zmianom klimatycznym na co dzień (dla wszystkich uczniów)	(WOŚP, „Christmas Szol”, rozładunek żywności). 9. Działalność drużyny harcerskiej. 10. Monitorowanie postrzegania klimatu szkoły przez uczniów, rodziców i nauczycieli	H. Kolińska, Magdalena Forgiel, Małgorzata Kwapisz-Brokos, Rada Samorządu Uczniowskiego, Rada Rodziców/ opracowane wyniki ankiety.	organizowanych dla uczniów niepełnosprawnych z terenu gminy. 9. Sygnalizuje potrzebę zmian w obszarze relacji i warunków pobytu w szkole.
Rozwój moralny	1. Zdolść wartościowania.	1. Uczenie relacji nauczyciel-uczeń. 2. Kształtowanie właściwego stosunku	1. Stwarzanie przyjaznego klimatu, udzielanie młodzieży stosownego wsparcia, szczególnie w trudnych	1. Wychowawcy klas, Magdalena Forgiel, Małgorzata Kwapisz-Brokos, pozostali	1. Czuje wsparcie wśród nauczycieli.

	<p>2.Umiejętność oceny zachowań własnych i innych.</p> <p>3.Wybór autorytetów.</p>	<p>do osób starszych, niepełnosprawnych.</p> <p>3.Przygotowanie do rozpoznawania wartości moralnych przez obserwację zachowań własnych i innych osób.</p> <p>4.Rozwijanie dociekliwości poznawczej ukierunkowanej na</p>	<p>sytuacjach życiowych;</p> <p>2.Prezentowanie przez nauczycieli wzorców postępowania dla uczniów, propagowanie właściwych postaw prospołecznych .</p> <p>5.Konsekwentne przestrzeganie zasad współżycia społecznego na terenie szkoły, reagowanie na niewłaściwe zachowania uczniów.</p> <p>7. Kształtowanie umiejętności krytycznego i analitycznego</p>	<p>nauczyciele/ zapisy w dokumentach.</p> <p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>Wszyscy nauczyciele.</p> <p>Nauczyciele języka polskiego, wychowawcy klas/ zapisy w dziennikach</p>	<p>2. Potrafi ocenić pod względem moralnym zachowania własne i innych osób.</p> <p>3. Kieruje się wartościami moralnymi.</p> <p>3. Czuje się dowartościowany.</p>
--	--	--	---	---	---

		dobro, prawdę i piękno. 5. Właściwy odbiór dóbr kultury.	odbioru przekazów audiowizualnych; - rozmowy i zajęcia na temat norm moralnych nastolatka. 6. Organizowanie imprez okolicznościowych, udział w akcjach charytatywnych	i dokumentacji wychowawcy. Wszyscy nauczyciele wg kalendarza imprez.	4. Rozwija swoją dociekliwość. 5. Rozwija w sobie umiejętność współpracy w grupie podczas współorganizowania uroczystości szkolnych.
--	--	---	--	---	---

Działania skierowane na uczniów klas II i III LO - liceum trzyletnie

KLASA II

UCZCIWOŚĆ I SPRAWIEDLIWOŚĆ

„Warto być uczciwym choć nie zawsze się to opłaca.

Opłaca się być nieuczciwym, ale nie warto”.

W. Bartoszewski

OBSZARY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH	CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO	TEMATYKA PRZEPROWADZONYCH GODZIN WYCHOWAWCZYCH/ SPOTKAŃ KLASOWYCH
-------------------------------	-----------------------------	---

<p style="text-align: center;">ROZWÓJ SFERY INTELEKTUALNEJ UCZNIÓW- WYCHOWANIE DO SAMOKSZTAŁCENIA I UMIEJĘTNOŚCI KORZYSTANIA Z DÓBR INTELEKTUALNYCH</p>	<p>Kształcenie umiejętności określania własnych zdolności, możliwości, predyspozycji intelektualnych, stosowania efektywnych dla siebie technik uczenia się, oraz dążenia do wyznaczonych celów edukacyjnych</p>	<p>1. Życie w zgodzie z rytmem natury (nauka, wypoczynek).w</p> <p>2. Zdrowe odżywianie się. Szczupły nie musi oznaczać CHUDY .</p> <p>3. Oswajanie stresu.</p> <p>4. Aktywne rozwiązywanie problemów.</p>
	<p>Motywowanie uczniów do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych oraz zawodach sportowych w celu skonfrontowania się z innymi i oceny własnej wiedzy.</p>	<p>5. Jak się kłócić, jak krytykować – wyrażanie złości i gniewu w nieinwazyjny sposób.</p> <p>6. Jak umiejętnie przyjmować krytykę – asertywne sposoby radzenia sobie.</p>
	<p>Budowanie postawy odpowiedzialności ucznia za własny proces uczenia się.</p>	<p>7. Dotrzymanie umów i obietnic – analiza własnych możliwości.</p>

KSZTAŁTOWANIE SFERY PSYCHICZNEJ UCZNIA.	Zagwarantowanie uczniom poczucia bezpieczeństwa w szkole i poza szkołą.	8. Umiejętność samooceny – moje wady i zalety.
	Rozwijanie umiejętności dokonywania właściwej oceny własnych zachowań a także ich korygowania.	9. Samoakceptacja źródłem rozwoju osobistego. 10. Jak zachować wewnętrzny spokój i pogodę ducha ? 11. Dyskusja, negocjacje, kompromis – rodzice i dzieci, dorośli i młodzież. 12. Inny nie znaczy gorszy – postawa tolerancji wobec drugiej osoby. 13. Umiejętność przeciwstawiania się zagrożeniom – mówienie NIE.
	Uczenie kultury słowa.	14. Kształtowanie relacji międzyludzkich – język "JA"

ODDZIAŁYWANIA NA SFERĘ ETYCZNĄ UCZNIĄ- WYCHOWANIE DO RESPEKTOWANIA ZASAD MORALNYCH.	Rozwijanie umiejętności hierarchizacji wartości.	15. Bariery komunikacyjne – język "TY"
	Wzmacnianie postawy tolerancji i szacunku wobec wszelkich różnorodności.	16. Doradzać czy wysłuchać – rola aktywnego słuchania w pomaganiu innym.
ROZWÓJ SFERY SPOŁECZNEJ UCZNIĄ- WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE, SPOŁECZNOŚCI SZKOŁY, ŚRODOWISKA LOKALNEGO I KRAJU.	Rozwijanie poczucia przynależności do grupy rówieśniczej, ułatwianie społecznej integracji uczniów i nauczycieli, tworzenie pozytywnych więzi między nimi.	17. Nieśmiałość – zaleta czy wada? 18. Rola przyjaźni i miłości w rozwoju emocjonalnym człowieka.
	Kształtowanie wrażliwości na potrzeby innych.	19. Ludzie którym ufam. Autorytety.
	Zapoznanie z aktami prawnymi obowiązującymi w Polsce, z prawami i obowiązkami każdego obywatela.	20. Kultura bycia czyli SAVOIR VIVRE na co dzień. 21. Kim jestem – pojęcie godności ludzkiej. Media i wszystko na sprzedaż ?

	<p>Inspirowanie uczniów do organizowania imprez szkolnych.</p>	<p>22. Ja w zjednoczonej EUROPIE . Kim jestem i dokąd zmierzam.</p> <p>23. Rzeczywistość w której żyję. Moje prawa i obowiązki.</p>
<p>KSZTALTOWANIE SFERY DUCHOWEJ UCZNIOWYCHOWANIE DO PATRIOTYZMU, POSZANOWANIA TRADYCJI NARODOWEJ, DO POSTAWY SZACUNKU DO SZKOŁY I JEJ SYMBOLI.</p>	<p>Wzmacnianie szacunku do tradycji narodowej, świąt narodowych, bohaterów, którzy mogą być autorytetami dla współczesnej młodzieży.</p>	<p>24. Niemodne słowa ? : OJCZYŻNA, PATRIOTYZM, HONOR, POLAK.</p> <p>25. Być czy mieć ?</p> <p>26. Ukazywanie konsekwencji zachowań wobec innych.</p> <p>27. Uczenie dostrzegania przemocy w środowisku rówieśniczym.</p> <p>28. Wskazywanie osób i instytucji pomocnych w zwalczaniu przemocy.</p> <p>29. Współczesny świat. Rola agresji w rozwiązywaniu międzynarodowych sporów.</p>

<p>ODDZIAŁYWANIE NA SFERĘ ESTETYCZNĄ- WYCHOWANIE DO UCZESTNICTWA W KULTURZE.</p>	<p>Kształtowanie wrażliwości estetycznej</p>	<p>30. Wojny, terror, problem uchodźstwa.</p> <p>31. Lekcja z cyklu " POLECAM" - ostatnio przeczytaną książkę, obejrzany film, itp.</p>
<p>KSZTAŁTOWANIE SFERY FIZYCZNEJ UCZNI- WYCHOWANIE DO ZDROWEGO TRYBU ŻYCIA I TROSKI O ŚRODOWISKO NATURALNE.</p>	<p>Wskazywanie różnych możliwości spędzania wolnego czasu.</p>	<p>32. Wyjścia do kina, do teatru, wycieczki, przygotowywanie uroczystości szkolnych</p>
	<p>Wspieranie rodziców w pracy nad harmonijnym rozwojem dziecka.</p>	

WSPOMAGANIE RODZICÓW W PROCESIE WYCHOWAWCZYM DZIECI.	Włączanie rodziców do realizacji Programu wychowawczego i Programu Profilaktyki liceum.	
---	---	--

KLASA III

ROZWÓJ I MĄDROŚĆ

„Wiedzę możemy zdobywać od innych,
ale mądrości musimy nauczyć się sami”.

A. Mickiewicz.

OBSZARY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH	CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO	TEMATYKA PRZEPROWADZONYCH GODZIN WYCHOWAWCZYCH/ SPOTKAŃ KLASOWYCH
ROZWÓJ SFERY INTELEKTUALNEJ UCZNIÓW- WYCHOWANIE DO SAMOKSZTAŁCENIA I	Wzmacnianie umiejętności walki ze stresem, pokonywania trudności w nauce, mówienia o swych mocnych i słabych stronach. Wzmacnianie umiejętności pracy w grupie, wymiany poglądów, umiejętności czerpania z wiedzy innych – kolegów, nauczycieli	1. Dokąd zmierzamy ? Rola wykształcenia w planowaniu rozwoju osobistego. 2. Moda na dobre wykształcenie – "wyścig szczurów".

UMIĘTNOŚCI KORZYSTANIA Z DÓBR INTELEKTUALNYCH	Przygotowanie do wyboru kierunku studiów.	<p>3. Kształcenie i samokształcenie, ich związek ze zdolnościami, zainteresowaniami.</p> <p>4. Studia jako etap rozwoju a nie ostateczny efekt.</p> <p>5. Moje plany życiowe – nauka, rodzina, praca. Wyznaczanie długoterminowych celów.</p> <p>6. Pierwsze podsumowanie- TO UMIEM i POTRAFIĘ .</p> <p>7. Praca twórcza i odtwórcza a satysfakcja osobista.</p> <p>8. Człowiek twórczy a użytki.</p>
KSZTAŁTOWANIE SFERY PSYCHICZNEJ UCZNIĄ.	Zagwarantowanie uczniom poczucia bezpieczeństwa w szkole i poza szkołą.	
	Budowanie w uczniach poczucia godności własnej i szacunku dla innych.	
ODDZIAŁYWANIA NA SFERĘ ETYCZNĄ UCZNIĄ- WYCHOWANIE DO RESPEKTOWANIA ZASAD MORALNYCH.	Motywowanie do kształtowania silnej woli i poczucia odpowiedzialności	
	Wzmacnianie postawy tolerancji i szacunku wobec wszelkich różnorodności.	
	Wskazywanie znaczenia uczciwości i sprawiedliwości we wszelkich działaniach człowieka.	

ROZWÓJ SFERY SPOŁECZNEJ UCZNIĄ- WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE, SPOŁECZNOŚCI SZKOŁY, ŚRODOWISKA LOKALNEGO I KRAJU.	Doskonalenie umiejętności interpersonalnych uczniów. Umiejętności komunikowania się, słuchania, dialogu, argumentacji.	9. Związki między różnego rodzaju środkami psychoaktywnymi, a wynikami w nauce. 10. Pasja a sukces zawodowy.
	Przygotowanie do czynnego udziału w życiu publicznym. Kształtowanie postawy demokratycznej.	11. Kariera czy rodzina ? Czy umiesz dokonać wyboru.
	Rozwijanie aktywności społecznej i obywatelskiej opartej na obowiązujących w świecie dokumentach dotyczących praw człowieka, praw dziecka i rodziny.	12. Co to znaczy być dojrzałym. Dojrzałość psychiczna, emocjonalna i społeczna.
KSZTAŁTOWANIE SFERY DUCHOWEJ UCZNIĄ- WYCHOWANIE DO PATRIOTYZMU, POSZANOWANIA TRADYCJI NARODOWEJ, DO POSTAWY SZACUNKU DO SZKOŁY I JEJ SYMBOLI.	Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, dumy narodowej i umiejętności prezentowania polskiej kultury w Europie	13. Bycie dojrzałym to " wolność OD" czy " wolność DO" czegoś. 14. Własny STYL a nakazy mody. 15. Wpływ reklam i środków masowego przekazu na dokonywanie wyborów.

		<p>16. Zagrożenia płynące z Internetu.</p> <p>17. Bezpieczeństwo w kontakcie z alkoholem (FAS, łączenie alkoholu z lekami, napoje energetyzujące, prawdopodobieństwo udaru, konsekwencje kierowania pojazdami po spożyciu alkoholu i środków odurzających)</p>
<p>ODDZIAŁYWANIE NA SFERĘ ESTETYCZNĄ- WYCHOWANIE DO UCZESTNICTWA W KULTURZE.</p>	<p>Ukazywanie związku etyki i estetyki</p>	
<p>KSZTAŁTOWANIE SFERY FIZYCZNEJ UCZNIA- WYCHOWANIE DO ZDROWEGO TRYBU ŻYCIA I TROSKI O ŚRODOWISKO NATURALNE.</p>	<p>Kształtowanie nawyku dbałości o otoczenie i odpowiedzialności za środowisko naturalne.</p>	<p>18. Polska emancypacja. Rola kobiet w życiu zawodowym, rodzinnym i społecznym.</p> <p>19. Demokracja w "polskim" wydaniu, fikcja czy szkoła życia.</p>
<p>WSPOMAGANIE RODZICÓW W PROCESIE</p>	<p>Animowanie działań służących podjęciu współpracy rodziców z środowiskiem lokalnym</p>	

<p>WYCHOWAWCZYM UCZNIÓW.</p>	<p>Zapoznanie rodziców z efektami działań uczniów.</p>	<p>20. Ludzie starsi i sprawni inaczej – okazywanie szacunku, tolerancji dla ich słabości.</p> <p>20. Alienacja człowieka we współczesnym świecie.</p> <p>21. Współczesne zagrożenia ekologiczne, cywilizacyjne, polityczne i kulturowe.</p> <p>22. Rola stowarzyszeń charytatywnych i wolontariatu w pomaganiu ludziom chorym, biednym, starszym, uchodźcom.</p> <p>23. Kształcenie umiejętności dawania z siebie innym. Wolontariat.</p> <p>24. Radzenie sobie z przedmaturalnym stresem.</p> <p>25. Lekcja z cyklu " POLECAM" - ostatnio przeczytaną książkę, obejrzany film itp.</p> <p>26. Wyjścia do kina, wyjazdy do teatru, wycieczki, biwaki, przygotowywanie uroczystości</p>
-------------------------------------	--	---

		szkolnych itp. .
--	--	------------------

W ramach uzupełnienia działań wychowawczo- profilaktycznych uczniowie objęci będą:

- Warsztatami dotyczącymi zdrowia psychicznego podczas Gminnej Konferencji – wrzesień 2019r
- Programem FredGoesNet (wg zapotrzebowania),

Organizacja działań dla rodziców

Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni
Informowanie rodziców o podejmowanych przez szkołę działaniach wychowawczo- profilaktycznych.	- Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym. - Drzwi otwarte szkoły – kierowanie informacji do rodziców.	Dyrektor, wychowawcy, Magdalena Forgiel, Małgorzata Kwapisz- Brokos

	<ul style="list-style-type: none"> - Przekazywanie na bieżąco informacji o realizowanych działaniach z programu wychowawczo-profilaktycznego za pomocą e-dziennika, strony internetowej szkoły. 	
<p>Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Przekazywanie na bieżąco informacji o sukcesach, trudnościach i problemach uczniów za pomocą dziennika elektronicznego, podczas rozmów indywidualnych, zebrań klasowych. - Rozmowy indywidualne z pedagogiem, psychologiem szkolnym, dyrektorem szkoły. - Informacje na temat niskiej frekwencji – pisemne. - Współpraca z radą rodziców w zakresie pomocy materialnej dla uczniów potrzebujących wsparcia, dożywiania, dofinansowania wycieczek. 	<p>Dyrektor, wychowawcy, Magdalena Forgiel, Małgorzata Kwapisz- Brokos</p>
<p>Przekazywanie wiedzy na temat problemów wychowania i profilaktyki</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja spotkań, warsztatów dla rodziców ze specjalistami nt. uzależnienia od dopalaczy, Internetu, wspierania rozwoju na różnych etapach rozwoju. - Organizacja warsztatów i zajęć psychoedukacyjnych dla rodziców zgodnie z tematyką zaproponowaną przez rodziców w ankietach skierowanych do nich. – Upowszechnianie materiałów edukacyjnych. - Indywidualne konsultacje z wychowawcą, pedagogiem i psychologiem. 	<p>Realizator z zewnątrz przy współpracy z pedagogiem i psychologiem po wcześniejszym uzgodnieniu z dyrektorem szkoły.</p> <p>Psycholog, pedagog szkolny. Wychowawcy klas Wychowawcy klas, pedagog, psycholog.</p>

Działania interwencyjne	<p>Porady, konsultacje, współpraca z instytucjami zewnętrznymi (MOPS, GKRPA w Barcinie, Zespół Interdyscyplinarny, Sąd Rejonowy w Szubinie, Policja, psychoterapeuci, Poradnia Psych.- Ped w Żninie, PCPR w Żninie) w przypadku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Depresji rodzica - Konflikty dziecko-rodzic - Zaniedbań wychowawczych - Negatywnego środowiska rodzinnego (w tym nadużywanie substancji psychoaktywnych przez rodziców) - Maltretowania, krzywdzenia - Rozwołu rodziców - Rodziców doświadczających trudności emocjonalnych - Braku nadzoru rodzicielskiego - Rodziców nienawiązujący relacji - Choroby psychicznej w rodzinie - Wykorzystywania seksualnego	Wychowawcy klas, pedagog, psycholog.
-------------------------	--	--------------------------------------

Organizacja działań dla nauczycieli

Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialni
Organizacja doskonalenia zawodowego	- Dostarczanie nauczycielom informacji o dostępnych formach doskonalenia poza szkołą	Dyrektor szkoły,
Organizacja wewnątrzszkolnego doskonalenia. Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji oraz zachowania w sytuacjach kryzysowych.	- Organizacja szkoleniowych rad pedagogicznych zgodnie z zapotrzebowaniem. -Warsztaty dla nauczycieli dotyczące zdrowia psychicznego -Szkolenie nauczycieli przygotowujące do realizacji rekomendowanych programów profilaktycznych - Uzyskanie wiedzy na temat norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.	Dyrektor szkoły Dyrektor szkoły, pedagog, psycholog
Propagowanie literatury na temat profilaktyki w szkole.	- Udostępnianie materiałów szkoleniowych. - Gromadzenie literatury na temat szkolnej profilaktyki.	Dyrektor szkoły, pedagog, psycholog, nauczyciele pracujący w bibliotece szkolnej.

Ewaluacja programu

Ewaluacja przeprowadzana będzie na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach.

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta dla uczniów, rodziców i pracowników szkoły,
- obserwacja zachowania uczniów,
- analiza dokumentacji szkole pedagoga, psychologa szkolnego i innych nauczycieli,
- analiza dokumentacji wychowawców,
- analiza sukcesów i osiągnięć uczniów,
- rozmowy indywidualne z rodzicami, uczniami i pracownikami szkoły,
- wytwory uczniów,
- analiza sprawozdań pielęgniarki dotyczących stanu zdrowia i wypadkowości uczniów.

Działania ewaluacyjne będą polegały na:

- * zidentyfikowaniu celu ewaluacji i sformułowaniu pytań ewaluacyjnych ukierunkowanych na jego osiągnięcie
- * opracowaniu planu i strategii dokonania ewaluacji
- * zaplanowanie sposobu opracowania wyników ewaluacji i ich udostępnienie społeczności szkolnej

Ewaluacji programu wychowawczo-dydaktycznego, dokona powołany przez dyrektora szkoły zespół ds. ewaluacji programu oceniając rezultaty i efektywność prowadzonych działań. Z wnioskami z prowadzonej ewaluacji poinformowana zostanie rada pedagogiczna na zebraniu rozpoczynającym nowy rok szkolny.